

La història de la Carme

		
<p>1 Després d'alguns esforços em costava respirar, ho feia ràpidament i amb respiracions poc profundes. A més a més sovint em venia tos. Alguns cops semblava que m'ofegué.</p>	<p>2 Els dies freds de l'hivern tenia una respiració bleixant. Els meus pares es van preocupar i em van portar al metge.</p>	<p>3 El doctor em va examinar. Va trobar que tenia asma. El fred i l'exercici eren els desencadenats, però també podia ser que tingués al·lèrgia al pols, al pol·len, al pèl dels animals... No estava segur.</p>

		
<p>4 L'asma fa que els meus bronquis es facin molt estrets. Tan estrets que gairebé no hi passa l'aire! He de fer servir l'inhalador de forma regular. Segueixo les instruccions al peu de la lletra. Inspiro ben fort la medicina i després aguanto un instant la respiració.</p>	<p>5 És molt difícil viure evitant els factors que desencadenen l'asma. Es veu que n'hi ha per tot arreu! M'han aconsellat (també als meus pares) unes quantes regles que es veu que són bàsiques. Però si faig servir l'inhalador regularment i tal com em va indicar el metge, l'asma està controlada. És clar que a mi, més que als altres companys i companyes, no em convé fumar.</p>	<p>6 Aquest any m'han escollit per l'equip de bàsquet de l'escola. L'esport ajuda a enfortir els meus pulmons. Entreno i jugo com la millor. Sempre porto un inhalador a la bossa d'esport, tot i que encara no he hagut de fer-lo servir mai. Crec que la meva entrenadora ha oblidat que tinc asma. Potser és perquè jo mateixa em controlo i tampoc me'n recordo.</p>

Un cop heu llegit la narració on la Carme ens explica què és l'asma, formeu grups de 3 persones.

1. Assegureu-vos que enteneu el significat de les paraules que s'usen en el text.
2. Què podeu dir sobre les paraules destacades en negreta?
3. Acabem de llegir una narració. Tota narració té un plantejament o problema, un desenvolupament i un desenllaç o resolució. Discussiu sobre quin és el problema, el desenvolupament i el desenllaç i tot seguit ompliu la taula següent.

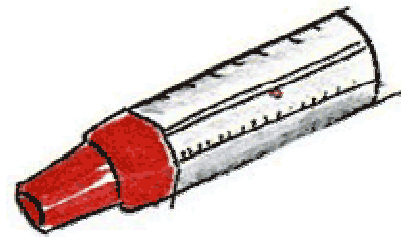
Plantejament o problema	Desenvolupament	Desenllaç o resolució

4. Discussiu entre vosaltres les respostes a les següents preguntes.
 - a. Quins són els símptomes de l'asma ? Per què apareixen ?
 - b. Hi ha algun tractament per l'asma ? En cas afirmatiu, en què consisteix?
 - c. Per què creus que la Carme sempre porta un inhalador a la bossa d'esport ?

I tu? Com bufes ?

El *flux espiratori màxim pulmonar* (FEM) és l'aire que ets capaç d'expulsar ràpidament en una sola espiració. S'usa com una mesura de detecció de l'afectació de l'asma, ja que les persones que no la tenen ben controlada mostren un FEM menor que les persones que respiren normalment. Això és degut a que les persones amb asma tenen una inflamació dels bronquis que fa més primers els conductes i dificulta la respiració.

Un tractament apropiat restableix el FEM normal. Hi ha aparells que permeten mesurar el FEM. Serveixen per determinar la velocitat en què l'aire és expulsat dels pulmons. Ens indiquen el grau d'obertura dels canals per on circula l'aire, és a dir, els bronquis. La figura mostra un aparell d'aquesta mena.

Formeu grups de 4 persones. Fareu junts aquesta recerca.

a. Cada grup disposa d'un aparell per mesurar el FEM. Caldrà que cada grup esculli una de les següents investigacions i dissenyi un pla per dur-la a terme. Un cop decidits tots els passos, consulteu amb el professor.

1 Com varia el FEM entre persones de la mateixa edat ?

2 El FEM dels nois és diferent del de les noies ?

b. Disposareu dels resultats del FEM de tots els companys i companyes de la classe. Si necessiteu qualsevol altra informació penseu com podeu trobar-la, o demaneu col·laboració a altres companys i companyes.

c. Un cop completada la investigació cal que presenteu un informe de la vostra investigació on es descrigui :

- 1 L'objectiu de la investigació.
- 2 Com s'ha realitzat la recollida la informació.
- 3 Els resultats que heu obtingut.
- 4 Les conclusions de la investigació.

5. Proveu de relacionar en un paràgraf els conceptes que segueixen:

- asma	- malaltia inflamatòria	- aparell respiratori
- bronquis	- broncodilatadors	- símptomes
- ofec	- xiulets	- antiinflamatoris
- esport		

6. Llegiu les preguntes següents i mireu si les respon el vostre escrit.

- Què és l'asma? Quins són els diversos tipus de símptomes de les persones afectades?
- Quina és la causa de l'aparició de l'asma? Quins factors desencadenen aquesta malaltia?
- Com es diagnostica l'asma? Quin és el tractament? Quins tipus de fàrmacs es fan servir? És convenient l'esport per aquestes persones? Per què?
- Què té a veure en tot això l'aparell respiratori? A quina part de l'aparell respiratori afecta l'asma? Com l'afecta?

7. Analitzeu què sabeu i què no sabeu per tal de respondre de forma completa cadascuna de les preguntes anteriors.

a. Què és l'asma? Quins són els diversos tipus de símptomes de les persones afectades?	
Què sabem?	Què no sabem?

b. Quina és la causa de l'aparició de l'asma? Quins factors desencadenen aquesta malaltia?	
Què sabem?	Què no sabem?

c. Com es diagnostica l'asma? Quin és el tractament? Quins tipus de fàrmacs es fan servir? És convenient l'esport per aquestes persones? Per què?	
Què sabem?	Què no sabem?

d. Què té a veure en tot això l'aparell respiratori? A quina part de l'aparell respiratori afecta l'asma? Com l'afecta?	
Què sabem?	Què no sabem?

Ara haureu de fer una feina individual i cadascú del grup es farà responsable d'elaborar la resposta completa a alguna de les qüestions que hem plantejat a pàgina anterior.

Fixeu-vos bé :

- cadascun/a de vosaltres haureu de respondre a un bloc de qüestions (l'**a**, el **b** o el **c**),

- a més a més tots/es els integrants del grup haureu de buscar la informació corresponent al bloc de preguntes **d**.

- caldrà que recolliu els textos que responguin les preguntes formulades en un petit **dossier de textos**.

- tot seguit feu un **mapa conceptual integrador** de la informació on es contestin les qüestions que presentareu als companys i companyes del grup.

8. Abans de començar a treballar individualment, cadascú de vosaltres ha de procurar tenir clara la resposta a les següents qüestions:

a. Què necessites? Per què ho necessites?

b. On ho pots trobar?

c. Què has de fer? Com ho has de fer?

d. Què s'espera de tu?

En aquesta unitat a més a més del dossier, us proposem que una colla de recursos a internet. Hem repassat els vincles molt recentment i ... tots funcionen!!! Ara bé, si localitzeu algun llibre, publicació o informació útil pel tema que desenvolueu, porteu-lo i el farem servir.

a. Què és l'asma? Quins són els diversos tipus de símptomes de les persones afectades?

<http://www.tuotromedico.com/temas/asma.htm>

<http://www.scmfic.org/scmfic/atach/ASMA.pdf>

b. Què els passa les persones afectades d'asma? Quina és la causa?

<http://www.tuotromedico.com/temas/asma.htm>

http://www.farmaceuticonline.com/familia/familia_asma.html

c. Com es diagnostica l'asma? Quin és el tractament? Quins tipus de fàrmacs es fan servir? És convenient l'esport per aquestes persones? Per què?

http://www.farmaceuticonline.com/familia/asma_activitat.html

<http://www.i-natacion.com/contenidos/articulos/patologia/asma/asma.html>

d. Què té a veure en tot això l'aparell respiratori? A quina part de l'aparell respiratori afecta l'asma? Com l'afecta?

http://www.atcpasturias.com/el_trasplante/organos/pulmones.htm

<http://www.auxilio.com.mx/manuales/anato6.htm>

9. El resultat de la feina individual ha estat un dossier de textos i un mapa conceptual i integrador de les respostes a les preguntes que us han estat assignades. Aquesta és la informació que cal presentar al grup. Convé que els companys tinguin el mapa conceptual mentre cadascú de vosaltres l'explica. Si cal fareu els retocs pertinents.

10. Després de presentar el mapa al grup i de respondre als aclariments que puguin fer els/les vostres companys/es haureu d'elaborar un document col·lectiu, de tot el grup, de síntesi que respongui a totes les qüestions i que us permeti explicar amb claredat la situació que viu la Carme, la noia de l'activitat inicial.

11. Ara de forma individual haureu d'omplir el següent formulari:

	Ho sé explicar? SI/NO	Quins dubtes tinc?
a. Què és l'asma?		
b. Quins són els símptomes de l'asma?		
c. Quina és la causa d'aquesta malaltia?		
d. Quin és el tractament de la malaltia?		
e. Com és l'aparell respiratori?		
f. A quina part de l'aparell respiratori afecta l'asma? De quina manera?		
g. És bo que les persones afectades facin esport?		

12. Compartiu dubtes i aclariments entre els components del grup. Si hi ha algun apartat en el que algun integrant té dubtes, un company de l'equip, que ho sàpiga explicar, ho haurà de fer. En cas que ningú no ho pugui fer, demaneu la intervenció del professor.

L'asma

13. Observeu la fotografia. Feu un text de 5 línies on es descriu la situació que es mostra.

La campanya sobre l'asma

A. Objectiu.

Dissenyar un tríptic per augmentar el coneixement d'altres persones sobre l'asma

El guió de la campanya pot girar al voltant d'aquestes 3 grans preguntes.

- 1 Es coneix prou bé què és l'asma i què el causa ?
- 2 Es coneix com afecta a la vida d'una persona l'asma sense controlar ?
- 3 Es sap com es tracta l'asma ?

A. Planificació.

- Penseu en com serà el tríptic que voleu elaborar, haurà d'incorporar textos i imatges (gràfics, esquemes o fotografies).
- Discussiu la informació del tríptic i decidiu qui s'encarregarà de cada apartat. Caldrà prendre decisions sobre la maqueta i els gràfics.
- Recolliu tota la informació que us calgui per la vostra feina.
- Recordeu de revisar en comú la feina de tots els membres del grup.

B. Realització.

- Treballarem un dia a classe per tal d'aclarir dubtes i recollir, del material que hem treballat, les informacions necessàries.
- Anirem un dia a l'aula d'informàtica per tal de picar els textos, obtenir imatges i maquetar el tríptic.
- El tercer dia exposarem els tríptics i escollirem entre tota la classe aquell que trobem més encertat.